

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Geography (Optional) Paper-I
CAR-1: Cartography-I

Day and Date: Friday, 19/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 If you look at the earth from a distance, you will see a blue color. Because on earth.....-% there is water.
 1) 29 2) 70 3) 71 4) 28
- 2 The equatorial circumference of the earth is km.
 1) 39843.2 2) 397776 3) 39849.2 4) 39779
- 3 The proportional replica of the earth is called
 1)Globe 2) Projection 3) Map 4)None of these
- 4 On day, the sun is on the tropic of capricorn.
 1) 22 December 2) 22 January 3) 21 June 4) 21 March
- 5 There are total longitudes on the earth.
 1) 360 2) 361 3) 180 4) 181
- 6 In 1767, the Indian Survey Department was established at.....
 1)Simla 2) Pune 3) Dehradun 4) Delhi
- 7 The Indian Meteorological Department was established in 1864 at
 1) Simla 2)Pune 3) Dehradun 4) Kolkatta
- 8 Continents are the.....landforms
 1) Primary 2) Secondary 3) Third 4) All of above
- 9 is the largest continent on earth.
 1) Erope 2) Africa 3) Asia 4) Australia
- 10 One degree longitude is minutes.
 1) 1 2) 2 3) 3 4) 4
- 11 Which of the following is a cultural map
 1) Elevation map 2) Weather map 3) Road map 4) weather map
- 12 Which of the following projections is suitable for world mapping ?
 1) Cone projection 2) Cylindrical projection 3) Middle projection 4) None of these

- 13 In the following.....is not a map projections.
 1) Geographical 2) Cylindrical 3) Conical 4)zenithal
- 14 The longitudes shown in a cylindrical projection are
 1) Circle 2) Curved lines 3) Vertical lines 4) Horizontal lines
- 15 What is the shape of the earth's surface?
 1)One-dimensional 2)Three-dimensional 3)Two-dimensional 4)Hexagonal

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Scope of Cartography .
- 2 Importance of Cartography in terms of Geography.
- 3 International Date line .
- 4 Physical / Natural maps .

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the nature of the map.
- 2 Explain in brief system of coordinates.
- 3 Briefly explain verbal scale or statement of scale.
- 4 Explain the types of graphical scale .

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Define cartography and explain the importance of cartography .
- 2 Define map and Explain the elements of a map.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पृथ्वीकडे दूरून पाहिल्यास ती निळ्या रंगाची दिसते. कारण पृथ्वीवर% पाणी आहे.
 1) 29 2) 70 3) 71 4) 28
- 2 पृथ्वीचा विषुवृत्तीय परीघकि.मी. आहे.
 1) 39843.2 2) 397776 3) 39849.2 4) 39779
- 3 पृथ्वीच्या प्रमाणबद्ध प्रतिकृतीलाअसे म्हणतात.
 1) पृथ्वी गोल 2) प्रक्षेपण 3) नकाशा 4) या पैकी नाही
- 4या दिवशी सूर्य मकरवृत्तावर असतो.
 1) २२ डिसेंबर 2) २२ जानेवारी 3) 21 जून 4) 21 मार्च
- 5 पृथ्वीवर एकूणरेखावृत्ते आहेत.
 1) 360 2) 361 3) 180 4) 181

- 6 सन १७६७ मध्ये भारतीय सर्वेक्षण विभागाची स्थापनायेथे झाली.
1) सिमला 2) पूणे 3) डेहराडून 4) दिल्ली
- 7 इ.स 1864 मध्ये भारतीय हवामान विभागाची स्थापनायेथे झाली.
1) सिमला 2) पुणे 3) डेहराडून 4) कोलकत्ता
- 8 भूखंडे हीस्वरूपाची भूमीस्वरूपे आहेत.
1) प्राथमिक 2) द्वितीय 3) तृतीय 4) वरीलपैकी सर्व
- 9हे पृथ्वीवरील सर्वात मोठे खंड आहे.
1)युरोप 2)आफ्रिका 3)आशिया 4)ऑस्ट्रेलिया
- 10 1 रेखांश म्हणजेमिनिट होय.
1) 1 2) 2 3) 3 4) 4
- 11 खालील पैकी कोणता “सांस्कृतिक नकाशा” आहे.
1) उठावाचा नकाशा 2) हवामान नकाशा 3) रस्ते नकाशा 4) हवेचे नकाशा
- 12 जगाचा नकाशा काढण्याकरिता खालीलपैकी कोणते प्रक्षेपण योग्य आहे.
1) शंकू प्रक्षेपण 2) दंडगोलीय प्रक्षेपण 3) खामध्य प्रक्षेपण 4) यापैकी नाही
- 13 खालीलपैकी कोणते ‘नकाशा प्रक्षेपण नाही’?
1) भौगोलिक 2) दंडगोल 3) शंकू 4) खमध्य
- 14 दंडगोल प्रक्षेपणात रेखावृत्तेपद्धतीने दर्शवलेली असतात.
1) वर्तुळे 2) वक्ररेषांनी 3) उभ्या सरळ रेषांनी 4) आडव्या सरळ रेषांनी
- 15 पृथ्वीच्या भूपृष्ठाचे स्वरूप कसे आहे?
1) एकमितीय 2) तीमितीय 3) द्विमितीय 4) षटकोनी

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नकाशाशास्त्राची व्याप्ती.
2 नकाशा शास्त्राचे भूगोलाच्या दृष्टीने महत्त्व .
3 आंतरराष्ट्रीय वार रेषा .
4 प्राकृतिक /नैसर्गिक नकाशे .

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 नकाशाचे स्वरूप स्पष्ट करा
2 अक्षवृत्त रेखावृत्त संदर्भ पद्धती थोडक्यात स्पष्ट करा.
3 शब्द प्रमाण / विधानात्मक प्रमाण थोडक्यात स्पष्ट करा .
4 रेषा प्रमाणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 नकाशा शास्त्राची व्याख्या सांगून नकाशा शास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा
2 नकाशाची व्याख्या आणि नकाशा चे घटक स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Geography (Optional) Paper-I
CAR-1: Cartography-I

Day and Date:Friday,19/05/2023

Total Marks: 60

Page 4

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

1 पृथ्वीकडे दूरून पाहिल्यास ती निव्व्या रंगाची दिसते. कारण पृथ्वीवर% पाणी आहे.

- 1) 29 2) 70 3) 71 4) 28

Option 3

2 पृथ्वीचा विषुवृत्तीय परीघकि.मी. आहे.

- 1) 39843.2 2) 397776 3) 39849.2 4) 39779

Option 1

3 पृथ्वीच्या प्रमाणबद्ध प्रतिकृतीलाअसे म्हणतात.

- 1) पृथ्वी गोल 2) प्रक्षेपण 3) नकाशा 4) या पैकी नाही

Option 1

4या दिवशी सूर्य मकरवृत्तावर असतो.

- 1) २२ डिसेंबर 2) २२ जानेवारी 3) 21 जून 4) 21 मार्च

Option 1

5 पृथ्वीवर एकूणरेखावृत्ते आहेत.

- 1) 360 2) 361 3) 180 4) 181

Option 1

6 सन १७६७ मध्ये भारतीय सर्वेक्षण विभागाची स्थापनायेथे झाली.

- 1) सिमला 2) पूणे 3) डेहराडून 4) दिल्ली

Option 3

7 इ.स 1864 मध्ये भारतीय हवामान विभागाची स्थापनायेथे झाली.

- 1) सिमला 2) पुणे 3) डेहराडून 4) कोलकत्ता

Option 1

8 भूखंडे हीस्वरूपाची भूमीस्वरूपे आहेत.

- 1) प्राथमिक 2) द्वितीय 3) तृतीय 4) वरीलपैकी सर्व

Option 1

9हे पृथ्वीवरील सर्वात मोठे खंड आहे.

- 1) युरोप 2) आफ्रिका 3) आशिया 4) ऑस्ट्रेलिया

Option 3

10 1 रेखांश म्हणजेमिनिट होय.

- 1) 1 2) 2 3) 3 4) 4

Option 4

11 खालील पैकी कोणता “सांस्कृतिक नकाशा” आहे.

- 1) उठावाचा नकाशा 2) हवामान नकाशा 3) रस्ते नकाशा 4) हवेचे नकाशा

Option 3

12 जगाचा नकाशा काढण्याकरिता खालीलपैकी कोणते प्रक्षेपण योग्य आहे.

- 1) शंकू प्रक्षेपण 2) दंडगोलीय प्रक्षेपण 3) खामध्य प्रक्षेपण 4) यापैकी नाही

Option 2

13 खालीलपैकी कोणते ‘नकाशा प्रक्षेपण नाही’?

- 1) भौगोलिक 2) दंडगोल 3) शंकू 4) खमध्य

Option 1

- 14 दंडगोल प्रक्षेपणात रेखावृत्तेपद्धतीने दर्शवलेली असतात.
1) वर्तुळे 2) वक्ररेषांनी 3) उभ्या सरळ रेषांनी 4) आडव्या सरळ रेषांनी

Option 3

- 15 पृथ्वीच्या भूपृष्ठाचे स्वरूप कसे आहे?
1) एकमितीय 2) तीमितीय 3) द्विमितीय 4) षटकोनी

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नकाशाशास्त्राची व्याप्ती.

Ans:

- 2 नकाशा शास्त्राचे भूगोलाच्या दृष्टीने महत्त्व .

Ans:

- 3 आंतरराष्ट्रीय वार रेषा .

Ans:

- 4 प्राकृतिक / नैसर्गिक नकाशे .

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 नकाशाचे स्वरूप स्पष्ट करा

Ans:

- 2 अक्षवृत्त रेखावृत्त संदर्भ पद्धती थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

- 3 शब्द प्रमाण / विधानात्मक प्रमाण थोडक्यात स्पष्ट करा .

Ans:

- 4 रेषा प्रमाणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 नकाशा शास्त्राची व्याख्या सांगून नकाशा शास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा

Ans:

- 2 नकाशाची व्याख्या आणि नकाशा चे घटक स्पष्ट करा.

Ans:
